

Grund- og nærhedsotat

30. maj 2022

Forslag til ændring af EU's finansforordning vedr. renter ifm. tilbagebetaling af bøder

KOM (2022) 184 final

Nyt notat

1. Resume

Kommissionen har d. 2. maj 2022 præsenteret et specifikt forslag om revision af EU's finansforordning vedrørende håndtering af renter ifm. provisorisk indbetalte bøder, der skal tilbagebetales som følge af afgørelse ved EU-Domstolen. Ændringsforslaget er en opfølgning på EU-domstolens afgørelse af 20. januar 2021 i sag C-301/19 P, Kommissionen mod Printeos.

Forslaget vil bl.a. medføre, at der bestemmes en fast rentesats for sådanne tilbagebetalinger samt at renteudgifterne fremover behandles som negative indtægter frem for at påvirke EU-budgettets udgiftsside. Vedtages forslaget uændret forventes det samlet set at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser. Der pågår teknisk afklaring med Kommissionen herom.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at Kommissionen fastsætter et klart regelgrundlag i overensstemmelse med EU-domstolens afgørelser. Regeringen finder af hensyn til gennemsigtigheden af EU's budget imidlertid ikke grundlag for at ændre den nuværende budgetmæssige håndtering af rentetilskrivning ifm. bøder.

2. Baggrund

Kommissionen har fremlagt sit forslag til ændring af reglerne vedr. renter ifm. provisorisk indbetalte bøder, der skal tilbagebetales som følge af afgørelse ved EU-domstolen (KOM (2022) 184 final).

Forslaget fremsættes med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) art. 322 stk. 1 vedr. EU's finansielle regler mv.

3. Formål og indhold

Kommissionens foreslår at ændre reglerne under EU's finansforordning (EU, Euratom) 2018/1046 vedrørende renter ifm. provisorisk indbetalte bøder i konkurrencesager, der skal tilbagebetales som følge af afgørelse ved EU-Domstolen. Baggrunden for forslaget er, at Kommissionen risikerer at skulle afholde flere udgifter end forventet til renter ifm. tilbagebetaling af bøder.

Nuværende ordning

Når en bøde, tvangsboøde eller anden sanktion pålægges af Kommissionen, men anfægtes ved EU's domstole, kan adressaterne enten provisorisk indbetale bøden eller stille en bankgaranti, der dækker bødens størrelse og de gældende renter for

udskudt betaling, indtil den endelige dom er afsagt. De provisorisk indbetalte beløb deponeres i en særlig fond (BUFI), hvis midler investeres i sikre statsobligationer for at bevare deres værdi. I tilfælde af EU-domstolens annullering eller reduktion af bøden, tilbagebetales det angivne beløb tillagt afkastet.

EU-Domstolen fastslog i sin afgørelse af 20. januar 2021 i sag C-301/19 P, Kommissionen mod Printeos, at Kommissionen er forpligtet til at betale strafrenter (morarenter) fra den dato, hvor virksomheden provisorisk har indbetalt bøden.

I forbindelse med sin appel i sag C-221/22 P, Kommissionen mod Deutsche Telekom, har Kommissionen anmodet Domstolen om at tage Printeos-dommen op til overvejelse med henblik på at præcisere de forpligtelser, der påhviler Kommissionen. Med forbehold for disse præciseringer, angiver Kommissionen at stå over for hidtil usete rentekrav, der overstiger afkastet på de provisorisk indbetalte beløb.

Forslagets ændringer

Kommissionen foreslår konkret en række målrettede ændringer i finansforordningen. Kommissionen foreslår ifm.:

- Artikel 48, stk. 2 om negative indtægter, at renter og evt. kompensation, som forfalder, hvis en bøde, tvangsbøde eller anden sanktion er blevet annulleret eller reduceret, herunder ethvert negativt afkast i forbindelse med sådanne bøder, tvangsbøder eller andre sanktioner, skal fratrækkes EU-budgettets indtægtsside (negative indtægter).
- Artikel 99, stk. 4, om morarenter, at den rentesats, som finder anvendelse såfremt en debitor i stedet for at betale bøder, tvangsbøder eller andre sanktioner stiller en finansiell garanti, fjernes fra denne bestemmelse, da der ikke er tale om morarenter.
- Artikel 107, stk. 2, om opførelse på budgettet, at de beløb der er modtaget i form af bøder, tvangsbøder eller andre sanktioner samt påløbne renter eller andre indtægter, som de har genereret, kan opføres på budgettet inden udgangen af det følgende regnskabsår.
- Artikel 108, stk. 1, 2 og 4, om inddrivelse af bøder, tvangsbøder eller andre sanktioner, som er pålagt af EU-institutioner, at provisorisk indbetalte bøder forrentes med den sats, som Den Europæiske Centralbank anvender til sine vigtigste refinansieringstransaktioner forhøjet med 1,5 procentpoint. Dertil foreslås det at Kommissionen, når den investerer i finansielle aktiver, bør prioritere målet om midlernes sikkerhed og likviditet. Endelig foreslår Kommissionen, at et negativt afkast af provisorisk opkrævede bøder, tvangsbøder eller andre sanktioner ikke skal fratrækkes det beløb, der skal tilbagebetales.

Relation til generel revision af finansforordningen

Forslaget skal ses i lyset af den generelle revision af EU's finansforordning, som er fremsat d. 16. maj (engelsk sprogversion). Kommissionen har imidlertid lagt op til

en særskilt behandling af indeværende forslag. Kommissionen begrundet dette med, at behovet for at håndtere konsekvenserne af den gældende retspraksis sfa. Printeos-sagen vurderes at være af hastende karakter.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet forslag til ændringer i EU's udgifter og indtægter alene kan behandles på EU-niveau.

6. Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes for nuværende at kunne få statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Der pågår tekniske afklaringer af forslagets nærmere konsekvenser, herunder de statsfinansielle konsekvenser, der kræver yderligere dialog med Kommissionen.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstaters holdninger til forslaget kendes endnu ikke.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt op om en teknisk revision af EU's finansforordning, som er tilpasset den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Regeringen finder det centralt, at EU's finansielle regler understøtter en stabil og effekt gennemførelse af EU's budget.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at Kommissionen fastsætter et klart regelgrundlag i overensstemmelse med EU-domstolens afgørelser. Regeringen finder af hensyn til gennemsigtigheden af EU's budget imidlertid ikke grundlag for at ændre den nuværende budgetmæssige håndtering af rentetilskrivning ifm. bøder, hvorved disse beløb - i tilfælde af afgørelser fra EU-domstolen om annullering eller reduktion af bøder - tilbagebetales på udgiftssiden af EU's budget. I det omfang der måtte konstateres konkrete merudgifter hertil er det regeringens holdning, at sådanne må finansieres ved omprioriteringer på udgiftssiden af EU's budget inden for den aftalte ramme.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.